

Beslisnota voor de raad

Datum 21 juni 2022

Openbaar

Onderwerp Uitkomsten meicirculaire 2022 Gemeentefonds
Versienummer 1

Portefeuillehouder P. Guldemon
Informant Jan van Dijk
Afdeling Concernstaf
Telefoon (038) 498 2664
Email J.van.Dijk@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel Diverse doelen
Begroting wijzigen Ja
Verrekening resultaat Ten gunste van de algemene concernreserve/algemene middelen

Bijlagen

1. Begrotingswijziging voor het jaar 2022
2. Meicirculaire 2022 Gemeentefonds

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Kennis te nemen van de uitkomsten van de meicirculaire 2022 van het Gemeentefonds.
- 2 In te stemmen met de verwerking van de uitkomsten in de begroting 2022, middels bijgevoegde begrotingswijziging en het voordelig resultaat van € 8.442.000 te verrekenen met de algemene concernreserve.
- 3 In te stemmen met de verwerking van de uitkomsten voor de jaren 2023 tot en met 2026 in de begroting 2023 c.q. meerjarenraming tot en met 2026.

Datum 21 juni 2022

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

In dit voorstel zijn de gevolgen van de meicirculaire 2022 van het gemeentefonds voor Zwolle nader uitgewerkt en vragen wij u in te stemmen met de voorgestelde verwerking in de begroting 2022 en 2023 en de meerjarenraming t/m 2026.

In de meicirculaire is een deel van de maatregelen uit het Regeerakkoord en de maatregelen uit de voorjaarsbesluitvorming van het kabinet verwerkt. De maatregelen leiden tot hoge accresramingen in de jaren 2022 tot en 2025, maar worden vanaf 2026 fors neerwaarts bijgesteld. Het kabinet heeft besloten de opschalingskorting ook voor de jaren 2023 tot en met 2025 te bevriezen. Verder is de herijking van het gemeentefonds per 1 januari 2023 doorgevoerd. Voor compensatie tekorten jeugdzorg volgt het kabinet het advies van de commissie van wijzen en stelt nu de gelden voor de jaarschijf 2023 beschikbaar. Verder is onder andere de compensatie voor de eenmalige energietoeslag voor lage inkomens in de circulaire verwerkt. Voor uitvoeringskosten van het klimaatakkoord worden in 2022 eenmalige middelen ontvangen, de compensatie vanaf 2023 en verder wordt later bekend. Voor brede aanpak dak- en thuisloosheid en aanpak (jeugd) werkloosheid worden gelden ontvangen.

In financieel opzicht is deze meicirculaire een bijzondere circulaire, met name omdat de gevolgen van de herijking uit het gemeentefonds er in zijn verwerkt en door de hoge accresramingen als gevolg van het Regeerakkoord en de Voorjaarsnota van het kabinet. **De financiële uitkomst van de circulaire kan niet één op één worden doorvertaald naar het financieel perspectief.** In het financieel kader van het Coalitieakkoord is namelijk al rekening gehouden met de voorlopige uitkomsten van het Regeerakkoord en de herverdeeffecten van de herijking van het gemeentefonds.

Accres

In deze circulaire is een actualisering van de accresraming¹ opgenomen voor het jaar 2022 en verder, berekend conform de uitgangspunten van het Regeerakkoord en de maatregelen uit de Voorjaarsnota van het kabinet. Dit heeft een fors hogere accresraming tot gevolg. Voor de jaren 2022 tot en met 2025 is de bestaande normeringssystematiek toegepast. Vanaf 2026 heeft kabinet het accres vastgezet op een fors lager bedrag in afwachting van de invoering van een nieuwe financieringssysteem voor 2026 en verder. Onderdeel van de nieuwe financieringssysteem is de mogelijke verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Er is een landelijke begeleider aangesteld om voor het zomerreces met een contourennota te komen over de mogelijkheden voor de nieuwe financieringssysteem.

In de nieuwe accresramingen zijn ook de loon- en prijsaanpassingen op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau van maart 2022 verwerkt voor 2022 en verder. Na verwerking van de aanpassingen komt het accres in 2022 uit op 8,4%, in 2023 en 2024 op 6,7% en in 2025 op 5,9%. De hogere loon- en prijsindexen werken ook door in de gemeentelijke uitgaven.

Jeugd

Het kabinet heeft in het Regeerakkoord het zwaarwegend advies van de Commissie van Wijzen omtrent de compensatie van de tekorten in de jeugdzorg (€ 1,8 miljard) en de afgesproken besparingsmaatregelen tussen het Rijk en de VNG (- € 1,0 miljard) om de jeugdzorgkosten te beperken overgenomen. Aanvullend heeft het kabinet een besparing in het Regeerakkoord op jeugd opgenomen van € 511 miljoen. Hierover heeft het kabinet recent besloten dat deze besparing een

¹ Het accres (groei) van het gemeentefonds wordt bepaald op basis van de normeringssystematiek, waarbij de groei van het fonds afhankelijk is van de groei van de rijksuitgaven.

Datum 21 juni 2022

Rijksverantwoordelijkheid is. Het is aan het Rijk deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Het Rijk draagt het budgetrisico als de maatregelen niet of niet tijdig doorgang kunnen vinden.

In deze circulaire is de compensatie voor het jaar 2023 verwerkt. De compensatie voor 2024 en verder wordt later bij het afsluiten van de definitieve Hervormingsagenda jeugd (afspraken Rijk/VNG) bekend gemaakt, waarbij het advies van de Commissie van Wijzen het uitgangspunt is.

Opschalingskorting

In het Regeerakkoord heeft het kabinet vastgelegd dat de opschalingskorting tot en met 2025 wordt bevroren. Dit leidt tot eenmalige voordelen in de jaren 2023 tot en met 2025. De opschalingskorting is in 2015 ingevoerd met als doel het aantal gemeenten te verminderen. Echter het doel is vlak na de invoering van de korting geschrapt, maar de besparing is blijven staan. Deze korting wordt al jaren door de gemeenten betwist, omdat er geen grondslag meer onder ligt en het een regelrechte korting is voor de gemeenten. Voor Zwolle bedraagt de totale korting circa € 7 miljoen, waarvan er tot 2021 circa € 2 miljoen is gekort. Het resterende bedrag van € 5 miljoen is nu bevroren, maar kan alsnog vanaf 2026 worden gekort op het gemeentefonds.

Herijking gemeentefonds

De afgelopen jaren is gewerkt aan een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. De nieuwe verdeling gaat in per 1 januari 2023. Bij herverdelingen is altijd sprake van voor- en nadeelgemeenten. Voor Zwolle is een voordelig herverdeeleffect berekend van € 1,5 miljoen, dit is echter wel inclusief een positieve aanpassing vanwege de invoering van het woonplaatsbeginsel jeugd. Tegenover dit voordeel op het gemeentefonds staan hogere uitgaven in de gemeentelijke begroting vanwege het woonplaatsbeginsel. Per saldo heeft invoering van het woonplaatsbeginsel jeugd een nadelige effect op de begroting.

Het herverdeeleffect kent een maximaal ingroepad van drie jaar. Voor Zwolle betekent dit dat € 1,0 miljoen in 2023 wordt ontvangen en vanaf 2024 € 1,5 miljoen.

Onderdeel van de herverdeling is dat enkele decentralisatie- en integratie uitkeringen zijn overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds. Deze verschuiving vindt u terug in financiële tabellen verderop in deze nota.

De VNG en de Raad voor Openbaar bestuur (ROB) hebben op onderdelen geadviseerd de herverdeling verder te verfijnen, dit zal de komende jaren plaatsvinden met mogelijke aanvullende herverdeeleffecten.

Vergoeding opvang ontheemden Oekraïne

Bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne is het uitgangspunt van het kabinet reële compensatie van de extra kosten die gemeenten als gevolg van de opvang van ontheemden uit Oekraïne maken. De hoogte en omvang daarvan vragen om een politiek bestuurlijke afweging, met als uitgangspunt dat gemeenten er als gevolg van de opvang van ontheemden uit Oekraïne niet slechter voor komen te staan dan daarvoor.

Om gemeenten duidelijkheid te geven over wat zij ontheemden kunnen bieden en welke kosten vergoed worden door het Rijk, is een regeling voor een specifieke uitkering op basis van normbedragen opgesteld. De hoogte van de normbedragen zal worden gemonitord. Indien uit de monitoring blijkt dat de normbedragen lager zijn dan de werkelijke kosten, zal een opwaartse bijstelling van de norm plaatsvinden. Naast de normvergoeding zijn/komen er afzonderlijke vergoedingsregelingen voor tijdelijke onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, veiligheidsregio's, GGD'en, Jeugd, Wmo ca en transitiekosten met betrekking de investeringen in huisvestingskosten.

Datum 21 juni 2022

Corona

In het kader van de compensatie vanwege de coronamaatregelen lopen er nog twee acties die in 2022 worden verrekend met de gemeenten, te weten:

- Compensatie voor inkomstenderving over het jaar 2021, daarbij gaat het om gemeentelijke belastingen die vanwege corona lager zijn uitgevallen.
- Compensatie voor meerkosten in 2022 in het kader van de uitvoering van de Wmo en Jeugdwet.

De verrekeningen worden naar verwachting in de decembercirculaire meegenomen.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen

Het Rijk geeft aan de gemeenten te willen compenseren voor de gemaakte transitiekosten in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. De invoering hiervan is gepland per 1 januari 2023.

Ook voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) ontvangen de gemeenten compensatie.

De verrekening van de compensatie volgt via een latere circulaire.

Overige

Verder worden diverse algemene en specifieke mutaties in de circulaire gemeld. Zo is er een positieve verrekening met het BTW compensatiefonds, compensatie voor loon- en prijsbijstellingen en zijn diverse verdeel-technische mutaties verwerkt.

Beoogd effect

De budgettaire gevolgen van de meicirculaire voor Zwolle in beeld brengen en in te stemmen met de voorgestelde verwerking in de begroting 2022, de begroting 2023 en de meerjarenraming tot en met 2026.

Argumenten

1.1 Algemeen: budgettaire uitkomsten

De mutaties in het gemeentefonds hebben deels betrekking op algemene (niet aan een bepaald taak gekoppelde) aanpassingen en worden verrekend met de algemene middelen. Het overige deel van de mutaties betreft verrekeningen om rijksbeleid uit te voeren, waarvoor grotendeels geldt dat de middelen ingezet worden voor de uitvoering van het rijksbeleid, tenzij het compensatie betreft voor reeds gemaakte kosten door de gemeente. Is het laatste van toepassing dan vindt verrekening plaats met de algemene middelen.

Het netto resultaat van de meicirculaire op de algemene middelen is vooral het gevolg van de accresmutaties, een eenmalige toevoeging vanuit het BTW compensatiefonds, de herijking van het gemeentefonds, compensatie in 2023 voor de tekorten in de jeugdzorg, het bevriezen van de opschalingskorting en actuele gegevens over de verdeelmaatstaven.

Samengevat geeft de meicirculaire in 2022 een eenmalig voordelig resultaat van € 8,4 miljoen en in de jaren 2023 tot en met 2026 de volgende voordelige resultaten ten opzichte van de septembercirculaire van vorig jaar: 2023: € 37,4 miljoen; 2024: € 39,0 miljoen; 2025: € 48,2 miljoen; 2026: € 26,0 miljoen.

Datum 21 juni 2022

Tabel 1 Uitkomsten meicirculaire 2022

(bedragen cumulatief x € 1).	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo resultaat algemene uitkering	8.034.000	48.050.000	49.645.000	58.835.000	36.754.000
Saldo resultaat integratie-/decentralisatie-uitkeringen	408.000	-10.611.000	-10.598.000	-10.666.000	-10.749.000
Totaal te verrekenen met de algemene middelen	8.442.000	37.439.000	39.047.000	48.169.000	26.005.000

Onder de rubriek financiën is een nadere detaillering van de diverse mutaties opgenomen.

Duiding uitkomsten ten opzichte van financieel kader in het coalitieakkoord van 25 mei 2022.

In het financieel kader van het coalitieakkoord is op basis van eerdere informatie al rekening gehouden met voorlopige berekeningen van het Regeerakkoord en de herijking van het Gemeentefonds. Onderdeel van de hoge voordelige uitkomsten is dat het Rijk hogere compensatie voor loon- en prijsbijstellingen heeft geraamd, echter hiermee is in het financieel perspectief van het coalitieakkoord geen rekening gehouden. De komende maanden richting de begroting 2023 worden de uitkomsten uit de meicirculaire in relatie tot het financieel kader van het coalitieakkoord en de samenhangende gemeentelijke uitgaven, waaronder de gevolgen van de extreme prijsstijgingen, nader uitgewerkt. Daarnaast zal bezien worden of enige voorzichtigheid moet worden ingebouwd omtrent de hoge accresramingen tot en met 2025, vanwege het risico op onderuitputting op de rijksuitgaven. Het gevolg daarvan is een lagere compensatie via het gemeentefonds. Op basis van een globale doorrekening verwachten we per saldo een behoorlijk positief resultaat van de meicirculaire op de algemene middelen (structureel en incidenteel), maar zoals gezegd is meer duiding nodig over de genoemde risico's.

2. Voorstellen tot verwerking in de begroting 2022 t/m 2026.***2.1 Compensatie tekorten jeugdzorg***

Het kabinet stelt voor 2023 € 1,445 miljard conform het advies van de Commissie van Wijzen beschikbaar. Voor Zwolle komt dit neer op € 12,35 miljoen. Dit bedrag voegen we toe aan de algemene middelen, omdat het compensatie betreft voor bestaande tekorten op de jeugdzorg. Bij de begroting 2022 en aanvullend bij de berap 2022-1 zijn de budgetten voor de gemeentelijke jeugdzorguitgaven reëel begroot en ten laste van de algemene middelen gebracht.

2.2 Jeugdhulp: subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg

Via de subsidieregeling kunnen aanbieders van cruciale jeugdhulp tijdelijke liquiditeitssteun ontvangen indien dit noodzakelijk is om continuïteit van zorg te garanderen. Er is afgesproken dat de middelen na afloop van de subsidieregeling weer worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

In december 2021 heeft deze toevoeging plaatsgevonden, maar dit voorjaar zijn de VNG en het Rijk overeengekomen om de looptijd van de subsidieregeling te verlengen. Voor Zwolle betekent dit een eenmalige onttrekking aan het gemeentefonds van € 78.000.

2.3 Energietoeslag

Het kabinet heeft € 854 miljoen beschikbaar gesteld aan de gemeenten om eenmalig een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen te verstrekken vanwege de gestegen energieprijzen. Zwolle ontvangt € 7.307.000. Via de informatienota van 19 april 2022 hebben wij de raad geïnformeerd over de eenmalige energiebijdrage van € 800 voor huishoudens met een laag inkomen en dat de uitkerings- en uitvoeringskosten gedekt worden uit deze ontvangen rijksbijdrage.

Datum 21 juni 2022

2.4 Toezicht en handhaving voor EPBD III

De algemene uitkering wordt in 2022 verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling is op 10 maart 2020 geïmplementeerd en heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Informatie over de jaren 2023 en verder volgt in een volgende circulaire. Zwolle ontvangt € 12.000 in 2022. De middelen parkeren wij voorlopig op concernstelpost in afwachting van nadere uitwerking.

2.5 Prenataal huisbezoek

Vorig jaar heeft het kabinet besloten vanaf 2022 structurele middelen aan de algemene uitkering toe te voegen voor de uitvoering van het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB JGZ)'. Daarbij was uitgegaan van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel per 1 januari 2022. Het wetsvoorstel is evenwel niet per 1 januari 2022 in werking getreden maar treedt per 1 juli 2022 in werking. De niet benodigde middelen voor het 1e halfjaar van 2022 worden teruggeboekt naar het ministerie van VWS. Voor Zwolle betekent dit een eenmalige onttrekking van € 17.000, hetgeen verwerkt door het beschikbaar gesteld uitgavenbudget te verlagen in 2022.

2.6 Versterking dienstverlening gemeenten: Systeemleren

In de reactie van het kabinet van 15 januari 2021 op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. Het kabinet heeft besloten voor het versterken van de dienstverlening bij gemeenten en het extra ondersteunen van mensen in kwetsbare posities voor de periode tot en met 2027 in totaal € 150 miljoen per jaar beschikbaar te stellen. De bedragen zijn reeds verwerkt in de decembercirculaire 2021. Zie de beslisnota van 7 februari 2022 over de uitkomsten decembercirculaire gemeentefonds.

In deze circulaire worden de middelen van de decentralisatie-uitkering Systeemleren met ingang van 2023 additioneel toegevoegd aan de algemene uitkering. Zwolle ontvangt € 35.000 aanvullend in de jaren 2023 tot en met 2027. De gelden voegen we toe aan de bestaande stelpost om de versterking van de dienstverlening vorm te geven.

2.7 Inburgering : leerbaarheidstoets

De leerbaarheidstoets is onderdeel van de brede intake in de Wet inburgering. De leerbaarheidstoets heeft als doel om inzicht te geven in het niveau van de Nederlandse taal dat een inburgeringsplichtige kan bereiken gedurende de inburgeringstermijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding bij de afname van de leerbaarheidstoets. Concreet betekent dit dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het inplannen van de afspraken met de kandidaten voor de afname van de leerbaarheidstoets, het beschikbaar stellen van afnamelocaties en de begeleiding van de afname van de toets. Gemeenten hebben geen rol bij de verwerking of beoordeling van de leerbaarheidstoets. Zwolle ontvangt in 2022 € 43.000 en vanaf 2023 € 33.000 per jaar. De gelden voegen we toe aan het budget inburgering voor de uitvoering van het beoogde beleid.

Datum 21 juni 2022

2.8 Eigen bijdrage huishoudelijke hulp

In het Coalitieakkoord is opgenomen dat dit kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor (CAK) uitgewerkt. De maatregel vraagt een wetswijziging en vergt een aanzienlijke implementatietijd waardoor de beoogde datum van inwerkingtreding op 1 januari 2025 is gesteld. De aanpassing dient vanaf 2025 te leiden tot een taakstellende besparing. Voor Zwolle wordt ingaande 2025 de algemene uitkering met € 700.000 verlaagd. De besparing parkeren wij voorlopig op concernstelpost in afwachting van de nadere invulling door het Rijk hoe de eigen bijdrage regeling vorm te geven.

2.9 Valpreventie bij ouderen

Het kabinet heeft valpreventie, als kostenbesparende preventiemaatregel, in het Coalitieakkoord opgenomen. Valpreventie draagt bij aan gezond ouder worden en leidt tot netto besparingen in de domeinen Zvw en Wlz. Er dient geïnvesteerd te worden in het opschalen van beweegprogramma's, het uitvoeren van de multifactoriële interventie en de organisatie van opsporing en screening. De maatregelen die nodig zijn voor implementatie worden komende periode met alle relevante stakeholders, zo ook de gemeenten, uitgewerkt. Dit leidt vanaf 2023 tot een taakstellende besparing in het gemeentefonds. Voor Zwolle betekent dit een lagere algemene uitkering van € 69.000 in 2023, oplopend naar circa € 110.000 structureel vanaf 2027. De verlaging wordt voorlopig in afwachting van nadere uitwerking van de beoogde maatregelen verwerkt op concernstelpost.

2.9 Prijscompensatie participatie onderdeel WSW en nieuwe begeleiding

De uitkering participatie is gewijzigd door toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2022 en verdeel-technische aanpassingen, in totaal ontvangen wij € 542.000 extra in 2022. De compensatie houden we beschikbaar voor bedrijfsvoeringontwikkelingen bij Tiem bv. Over de inzet van de middelen zullen wij te zijner tijd informeren.

2.10 Beschermd wonen

De integratie-uitkering Beschermd wonen wordt verhoogd door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling over 2022 en de volume-indexatie voor 2023. De aanpassingen werken structureel door en Zwolle ontvangt als centrumgemeente van deze regionale regeling in 2022 € 2.904.000 en vanaf 2023 € 4.440.000. Aangezien het hier een regionale regeling betreft en Zwolle de gelden als centrumgemeente ontvangt wordt de hogere uitkering doorgezet naar het regionale samenwerkingsverband.

2.11 Maatschappelijke opvang

Vanwege verdeel-technische aanpassingen van de uitkering maatschappelijke opvang wordt vanaf 2022 € 42.000 minder ontvangen. Aangezien het hier een regionale regeling betreft en Zwolle de gelden als centrumgemeente ontvangt worden de gelden ingezet voor de uitvoering van de maatschappelijke opvang.

2.12 Vrouwenopvang

Aan de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang wordt in 2022 een bedrag van € 21 miljoen en over de periode 2023-2025 jaarlijks een bedrag van € 20 miljoen toegevoegd in het kader van kind- en gezinsbescherming (in het kader van de POK-gelden). Daarnaast zijn verdeel-technische aanpassingen verwerkt. Zwolle ontvangt in 2022 € 519.000 en in de jaren 2023 tot en met 2025 € 494.000. Aangezien het hier een regionale regeling betreft en Zwolle de gelden als centrumgemeente

Datum 21 juni 2022

ontvangt worden de gelden toegevoegd aan de regionale middelen vrouwenopvang om na bestuurlijk overleg de gelden jeugd- en gezinsbescherming in te zetten voor dat doel.

2.13 Uitvoeringskosten klimaatakkoord

Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvangen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget van € 40 miljoen. Dat is onvoldoende om de reeds in 2022 gewenste versnelling tweeweg te brengen. Daarom wordt van de toekomstige uitvoeringsmiddelen € 74 miljoen naar 2022 verschoven. Deze € 74 miljoen wordt aan de gemeenten uitgekeerd door ophoging van de decentralisatie-uitkering. Zwolle ontvangt in 2022 via de meicirculaire € 723.000. De gelden zetten we in voor uitvoering van de energietransitie.

Over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG, IPO en het Rijk.

2.14 Brede aanpak dak- en thuisloosheid

Het kabinet zet in op het voorkomen van dakloosheid, om- en afbouw van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. Het kabinet stelt daarvoor structureel € 65 miljoen beschikbaar. Hiervan wordt in 2022 een bedrag van € 61,9 miljoen verstrekt aan centrumgemeenten maatschappelijke opvang/beschermde wonen. Over de besteding van de middelen voor de jaren 2023 en verder wordt nog gesproken. Zwolle ontvangt als centrumgemeente € 1.619.000 in 2022. De gelden worden toegevoegd aan het budget voor maatschappelijke opvang voor invulling door de regiogemeenten.

2.15 Crisisdienstverlening

Als onderdeel van de crisisdienstverlening is de Aanpak Jeugdwerkloosheid met een bedrag van € 33 miljoen met een jaar verlengd tot en met 2022. De middelen worden onderverdeeld in drie categorieën:

- Coördinatie van regionale aanpak jeugdwerkloosheid.
- Ondersteunen naar werk van kwetsbare aankomend mbo-gediplomeerden .
- Ondersteunen naar werk van voortijdig schoolverlaters.

Zwolle ontvangt als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio € 832.000 in 2022. De gelden worden doorgezet naar de arbeidsmarktregio Zwolle.

2.16 Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)

In het bestuurlijk overleg van april 2020 tussen het ministerie van SZW en de VNG over het ondersteunen van de zogenaamde Einde lening inburgeringsplichtig (ELIPs) zijn afspraken gemaakt over de financiering. De vergoeding is voor inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. Gemeenten kunnen inburgeraars die tot deze doelgroep behoren begeleiden. Via een decentralisatie-uitkering worden hiertoe middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor begeleiding en het in een beperkt aantal gevallen financieel ondersteunen van ELIPs bij het betalen van extra cursussen of examengelden. Zwolle ontvangt in 2022 € 17.000. Dit bedrag voegen we toe aan het budget inburgering voor de uitvoering van deze taak.

2.17 Uitstapprogramma prostituees

Het kabinet stelt sinds 2021 geld beschikbaar voor een landelijk dekkend netwerk van uitstapprogramma's om mensen die de prostitutie willen verlaten, hierbij te ondersteunen. In de septembercirculaire 2020 zijn meerjarig middelen toegevoegd voor het uitstapprogramma voor

Datum 21 juni 2022

prostituees. Voor 2022 komt eenmalig € 1 miljoen extra beschikbaar. Ook deze middelen zullen worden toegekend aan de 18 aangewezen DUUP-gemeenten (decentralisatie-uitkering voor uitstapprogramma's voor prostituees) voor het (laten) ontwikkelen en (laten) uitvoeren van regionale uitstapprogramma's voor prostituees vanaf 1 januari 2021. Zwolle ontvangt in 2022 € 31.000. Dit bedrag voegen we toe aan het bestaande budget voor uitvoering van deze taak.

Een uitstapprogramma is een programma waarbinnen begeleiding van prostituees plaatsvindt bij het vinden van werk of overige dagbesteding buiten de prostitutie. De programma's hebben nadrukkelijk als doel om de stap naar ander werk dan prostitutie te vergemakkelijken en daarin ondersteuning te bieden.

2.18 Armoedebestrijding kinderen

De uitkering voor armoedebestrijding onder kinderen wordt jaarlijks op basis van de meest actuele gegevens bijgesteld. Vanaf 2023 wordt de uitkering met € 12.000 verhoogd naar € 626.000. De verhoging zetten we door in een hoger uitgavenbudget voor armoedebestrijding.

2.19 Extra capaciteit BOA's

De Tweede Kamer heeft d.d. 23 september 2021 de motie Hermans c.s. aangenomen. Met deze motie, waarmee structureel € 200 miljoen is vrijgemaakt voor handhaving en veiligheid, is onder meer aan het kabinet de opdracht meegegeven om de capaciteit van (wijk)agenten en BOA's in de openbare ruimte te vergroten. Van dit bedrag wordt structureel € 25 miljoen voor de BOA's beschikbaar gesteld. Hiervan wordt € 13 miljoen vrijgemaakt voor de capaciteit van BOA's in de openbare ruimte en komt via het gemeentefonds beschikbaar. Voor Zwolle betekent dit een structurele bijdrage van € 52.000 vanaf 2022. Aangezien Zwolle de afgelopen jaren vanuit eigen middelen extra budget beschikbaar heeft gesteld voor uitbreiding toezicht en handhaving brengen we deze bijdrage ten gunste van de algemene middelen.

2.20 Kansrijke start

In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start van 12 september 2018 zijn de afgelopen jaren in 3 tranches middelen via de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad aan het gemeentefonds toegevoegd voor gemeenten die een lokale coalitie willen vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen. Bij deze meicirculaire worden middelen voor een extra 4e jaar Kansrijke Start toegevoegd. Zwolle ontvangt € 34.000 in 2022. We zetten deze middelen in voor voortzetting van het beleid van de afgelopen jaren.

Risico's

De grootste risico's bij de gemeentefondsuitkering zijn de onzekerheid over de inkomsten vanaf 2026 vanwege de mogelijke aanpassing van de financieringssystematiek, het effect van de aanvullende herverdelingsmaatregelen, de werkelijke realisatie van de besparingsmaatregelen van de Hervormingsagenda jeugd, de extreme prijsontwikkelingen en de onderuitputting op de rijksuitgaven die zich vertalen naar een lagere accres voor de gemeenten. Het kabinet en de VNG zijn nog in gesprek om de accresramingen tot en met 2025 te bevriezen. Als daartoe wordt besloten dan beperkt dat het risico op onderuitputting.

Financiën

De mutaties van de meicirculaire hebben betrekking op de algemene uitkering, de integratie- en decentralisatie-uitkeringen.

Datum 21 juni 2022

Algemene uitkering

Conform bestaand beleid worden de algemene mutaties direct verrekend met de algemene middelen. Hieronder vallen de bijstellingen in het accres, het uitstel van de opschalingskorting, de verrekening van het BTW-compensatiefonds over 2021 en diverse mutaties in de verdeelsystematiek. De specifieke taakmutaties zijn grotendeels budgetneutraal verwerkt, met uitzondering van enkele posten die of al verwerkt zijn in de begroting of een algemene correctie betreffen die niet aan een gemeentelijke programma zijn toe te wijzen.

Tabel 2 Mutaties in de algemene uitkering

	(bedragen x € 1 .)	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene mutaties						
1. Accres		7.589.000	20.115.000	32.550.000	41.021.000	22.144.000
2. Uitname accres volkshuisvesting			-1.180.000	-1.180.000	-1.180.000	
3. Uitname accres woningbouwimpuls			-790.000	-790.000	-790.000	
4. Effect herijking gemeentefonds			1.530.000	1.530.000	1.530.000	1.530.000
5. Overheveling van DU naar AU ihkv herijking			11.134.000	11.155.000	11.190.000	11.234.000
6. Suppletieuitkering herijking GF			-561.000			
7. Suppletieuitkering sociaal domein			106.000	106.000	106.000	106.000
8. BTW-compensatiefonds	928.000					
9. Opschalingskorting uitgesteld			3.152.000	4.213.000	5.303.000	
10. Verdeelsystematiek/ afronding	-405.000		1.914.000	1.784.000	1.378.000	1.463.000
		8.112.000	35.420.000	49.368.000	58.558.000	36.477.000
Specifieke- en taakmutaties:						
1. Compensatie jeugdzorg			12.353.000			
2. Energietoeslag	7.307.000					
Toevoegen aan budget bijzondere bijstand	-7.307.000					
3. Jeugdzorg continuïteitsregeling	-78.000					
4. Toezicht en handhaving EPBD III	12.000					
Voorlopig parkeren op stelpost	-12.000					
5. Prenataal huisbezoek	-17.000					
Verrekenen met bestaand budget	17.000					
6. Versterking dienstverlening: systeemleren			35.000	35.000	35.000	35.000
Toevoeging aan bestaand budget			-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
7. Participatie: loon- en prijsbijstelling			30.000	30.000	30.000	30.000
8. Voogdij/18+: loon- en prijsbijstelling			214.000	214.000	214.000	214.000
9. Inburgering: leerbaarheidstoets			33.000	33.000	33.000	33.000
10. Eigen bijdrage huishoudelijke hulp					-700.000	-700.000
Parkeren op concernstelpost					700.000	700.000
11. Valpreventie bij ouderen			-69.000	-103.000	-105.000	-110.000
Voorlopig tegenramen op concernstelpost			69.000	103.000	105.000	110.000
		-78.000	12.630.000	277.000	277.000	277.000
Totaal resultaat op de algemene middelen		8.034.000	48.050.000	49.645.000	58.835.000	36.754.000

Datum 21 juni 2022

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Onderdeel van deze uitkeringen zijn ook de door Zwolle als centrumgemeente te ontvangen regionale uitkeringen, zoals Beschermd wonen, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en middelen bestemd voor arbeidsmarktregio Zwolle. Hiervoor geldt de algemene beleidslijn dat de middelen in eerste instantie worden verrekend met het doel waarvoor ze worden ontvangen. Vrijval van eventuele overtollige middelen zal via besluitvorming door het samenwerkingsverband plaatsvinden.

Met uitzondering van de loon- en prijsbijstellingen bij Voogdij/18+ en extra capaciteit BOA's worden de ontvangen middelen gereserveerd of ingezet voor het doel waarvoor de middelen worden ontvangen. De loon- en prijscompensatie voor Voogdij/18+ ontvangen we achteraf. In de begroting 2022 is het uitgavenbudget al aangepast met de inflatieaanpassingen. De post extra capaciteit BOA's is eerder in de nota toegelicht.

Tabel 3 Mutaties in de integratie- en decentralisatieuitkeringen

	x € 1)	2022	2023	2024	2025	2026
1. Participatie: loon- en prijsaanpassing	542.000	471.000	505.000	472.000	433.000	
Te verrekenen met budget Tiem bv	-542.000	-471.000	-505.000	-472.000	-433.000	
1a. Participatie naar AU (herijking GF)		-1.123.000	-1.159.000	-1.211.000	-1.263.000	
2. Beschermd wonen (centrumgemeente)	2.904.000	4.440.000	4.441.000	4.441.000	4.442.000	
Te verrekenen met uitgaafbudget beschermd wonen	-2.904.000	-4.440.000	-4.441.000	-4.441.000	-4.442.000	
3. Maatschappelijke opvang (centrumgemeente)	-42.000	-42.000	-42.000	-42.000	-42.000	
Te verrekenen met uitgavenbudget maatsch. opvang	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000	
4. Vrouwenopvang (centrumgemeente)	519.000	494.000	494.000	494.000	-6.000	
Toevoegen aan budget samenwerkingsverband VO	-519.000	-494.000	-494.000	-494.000	6.000	
5. Voogdij/18+: loon- en prijsbijstelling	354.000					
5a Voogdij/18+ naar AU (herijking GF)		-9.508.000	-9.508.000	-9.508.000	-9.508.000	
6. Inburgering: leerbaarheidstoets	43.000					
Toevoegen aan budget inburgering	-43.000					
6a Inburgering naar AU (herijking GF)		-503.000	-488.000	-471.000	-463.000	
7. Uitvoeringskosten klimaatakkoord	723.000					
Toevoegen aan budget energietransitie	-723.000					
8. Brede aanpak dak-thuisloosheid (centrumgem.)	1.619.000					
Te verrekenen met uitgavenbudget maatsch. opvang	-1.619.000					
9. Crisisdienstverlening (centrumgemeente)	832.000					
Te verrekenen met budget arbeidsmarktregio	-832.000					
10. Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)	17.000					
Inzetten voor uitvoering van deze taak	-17.000					
11. Uitstapprogramma prostituees (centrumgem.)	31.000					
Toevoegen aan bestaand budget	-31.000					
12. Armoedebestrijding kinderen		12.000	12.000	12.000	12.000	
Toevoegen aan bestaand budget		-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	
13. Extra capaciteit BOA's	52.000	52.000	52.000	52.000	52.000	
14. Kansrijke start	34.000					
Toevoegen aan budget kansrijke start	-34.000					
15. Handhaving quarantaine (corona)	2.000					
Totaal resultaat op algemene middelen	408.000	-10.611.000	-10.598.000	-10.666.000	-10.749.000	

Datum 21 juni 2022

Verder is € 54.000 ontvangen inzake de zogenaamde bommenregeling (ruiming explosieven) over het jaar 2021. Dit bedrag is in de jaarrekening 2021 als balanspost (te verwachten inkomst) opgenomen. En voor bodembescherming wordt in 2022 € 296.000 toegekend, dit bedrag is al in de begroting 2022 verwerkt.

Vervolg

De verwerking van de meicirculaire verloopt via het reguliere begrotings-/beleidsproces. De uitkomsten voor de jaren 2023 tot en met 2026 worden verwerkt in de begroting 2023.

Openbaarheid

Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Datum 21 juni 2022

Bijlage: Begrotingswijziging 2022 behorend bij de meicirculaire 2022.

Doel		Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
10.1.1		We hebben een solide financieel beleid		
	1.	Algemene uitkering Gemeentefonds		15.336.000
		Stelpost nog functioneel te ramen (EPBD III)	12.000	
	2.	Integratie-uitkering Participatie		542.000
	3.	Integratie-uitkering Beschermd Wonen		2.904.000
	4.	Decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang		-42.000
	5.	Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang		519.000
	6.	Integratie-uitkering Voogdij/18+		354.000
	7.	Decentralisatie-uitkering Inburgering		43.000
	8.	Decentralisatie-uitkering klimaatakkoord		723.000
	9.	Decentralisatie-uitkering Brede aanpak dak en thuisloosheid		1.619.000
	10.	Decentralisatie-uitkering Crisisdienstverlening		832.000
	11.	Decentralisatie-uitkering Einde lening Inburgeringsplichtig		17.000
	12.	Decentralisatie-uitkering Uitstapprogramma prostituees		31.000
	13.	Decentralisatie-uitkering Extra capaciteit BOA's		52.000
	14.	Decentralisatie-uitkering Kansrijke start		34.000
	15.	Decentralisatie-uitkering Handhaving quarantaine (corona)		2.000
1.2.1		We beschermen en bevorderen de gezondheid van onze inwoners		
	1.	Prenataal huisbezoek	-17.000	
	2.	Uitstapprogramma prostituees	31.000	
1.3.1		Opvoeden		
	1.	Kansrijke start	34.000	
2.2.1		Deelname arbeidsmarkt		
	1.	Budget Tiem bv	542.000	
	2.	Inburgering leerbaarheidstoets	43.000	
	3.	Einde lening inburgeringsplichtig	17.000	
	4.	Crisisdienstverlening arbeidsmarktregio	832.000	
3.1.2		We pakken de situatie van huiselijk geweld zo vroeg aan en werken toe naar veiligheid en duurzaam herstel		
	1.	Vrouwenopvang	519.000	
3.3.1		We bieden (tijdelijk) onderdak en begeleiding voor personen die feitelijk of residentieel dakloos zijn geraakt		
	1.	Maatschappelijke opvang	-42.000	
	2.	Brede aanpak dak- en thuisloosheid	1.619.000	
3.3.2		Beschermd wonen psychische problemen		
	1.	Beschermd Wonen	2.904.000	

Datum 21 juni 2022

4.1.1		Inkomen en armoede		
	1.	Budget bijzondere bijstand	7.307.000	
6.4.1		Energie		
	1.	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	723.000	
10.1.1		We hebben een solide financieel beleid		
	1.	Voordelig resultaat verrekenen met Algemene concernreserve	8.442.000	
Totaal			22.966.000	22.966.000